

Beheervoorstellen betreffende jacht in vogelrijke gebieden

**Advies over beheervoorstellen met betrekking tot jacht
in vijf vogelrijke gebieden, in uitvoering van art. 6, §3
van het Jachtvoorwaardenbesluit.**

Datum van goedkeuring	19 december 2013
Volgnummer	2013 63
Coördinator + e-mailadres	Ignace Decancq , ignace.decancq@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Inhoud

Procesbeschrijving.....	3
Dossierbeschrijving	4
Advies.....	5
1 Algemene bemerkingen	5
2 Jacht in vogelrijk gebied "De Kuifeend"	5
2.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied	5
2.2 Voorstel WBE	6
2.3 Consensus.....	7
2.4 Eerdere aanbevelingen.....	7
2.5 Beoordeling en aanbevelingen	7
3 Jacht in vogelrijk gebied "Krekengebied" (WBE Twee Ambachten).....	8
3.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied	8
3.2 Voorstel WBE	8
3.3 Consensus.....	9
3.4 Eerdere aanbevelingen.....	9
3.5 Beoordeling en aanbevelingen	10
4 Jacht in vogelrijk gebied "Krekengebied" (WBE Generale Vrije polders) .	10
4.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied	10
4.2 Voorstel WBE	11
4.3 Consensus.....	12
4.4 Eerdere aanbevelingen.....	12
4.5 Beoordeling en aanbevelingen	12
5 Jacht in vogelrijk gebied "IJzervalleien"	13
5.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied	13
5.2 Voorstel WBE	13
5.3 Consensus.....	14
5.4 Eerdere aanbevelingen.....	14
5.5 Beoordeling en aanbevelingen	14
6 Jacht in vogelrijk gebied "Het Molsbroek"	15
6.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied	15
6.2 Voorstel WBE	15
6.3 Consensus.....	16
6.4 Eerdere aanbevelingen.....	16
6.5 Beoordeling en aanbevelingen	17
Algemene conclusie	18

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	4 november 2013
Naam adviesvrager + functie	Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, Joke Schauvliege
Rechtsgrond van de adviesvraag	Jachtvoorwaardenbesluit, art. 6, §3
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	NvT
Overlegcommissie	WCOR/PWC Jacht
Vergaderingen: soort + datum	Schriftelijke procedures tot 29 november en 13 december.

De Minaraad ontving vier dossiers over jacht in vogelrijk gebied op 29 oktober en één op 4 november 2013 (Jacht in vogelrijk gebied "Krekengebied" gelegen in de WBE "De Twee Ambachten"). De adviestermijn bedraagt 30 dagen.

Het ontwerpadvies werd per schriftelijke procedure behandeld binnen de PWC Jachtbeleid en de Werkcommissie Open Ruimte, en vervolgens in de schoot van het Dagelijks Bestuur.

Dossierbeschrijving

- [1] De term "vogelrijke gebieden" duikt voor het eerst op in Jachtopeningsbesluit 2003-2008. Toen gold er een volledig jachtverbod in die gebieden vanaf 15 november. In 2008 werd van die lineaire bepaling afgestapt. Artikel 6 van het Jachtvoorwaardenbesluit (2008) voorziet sindsdien de opschorting van de jacht (met uitzondering van de jacht op grof wild) in vogelrijke gebieden tussen 15 november en eind februari. Hiervan kan afgeweken worden indien de lokale actoren (wildbeheereenheden, onafhankelijke rechthouders, terreinbeherende natuurverenigingen of overheden, landbouworganisaties) in gezamenlijk overleg maatregelen voorstellen om de verstoring van de populaties watervogels te vermijden. De maatregelen kunnen gericht zijn op het instellen van rust- en fourageerzones, maar kunnen ook andere maatregelen omvatten (concentratie van de jacht in bepaalde periodes, afspraken over bepaalde jachtactiviteiten).

Art. 6, § 3, van hetzelfde Jachtvoorwaardenbesluit bepaalt dat de door de betrokken groepen opgemaakte voorstellen van maatregelen ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de minister. Het beslissingskader van de minister wordt gevormd door artikel 6, §4 en §5, resp. voor de situatie waarin er wél of géén consensus is: in het eerste geval moet de minister een beslissing nemen op basis van de in consensus voorgestelde maatregelen; in het tweede geval *"neemt de minister een beslissing op basis van de door de betrokken groepen ingediende voorstellen"*.

Vooraleer een beslissing te nemen legt de minister, aldus art. 6, §3, deze voorstellen voor advies voor aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, die adviseert *"over de verenigbaarheid van de voorgestelde maatregelen met de goede staat van instandhouding van de te beschermen vogelsoorten."*

- [2] Op basis van deze rechtsgrond werd de Miniraad om advies gevraagd over vijf aanvragen voor jacht in een vogelrijk gebied. Het betreft twee consensusvoorstellen ("IJzervalleien" en "Het Molsbroek") en drie niet-consensusvoorstellen (met name "Krekengebied" in WBE "De Twee Ambachten", "Krekengebied" in WBE "Generale Vrije Polder" en "De Kuifeend").

Advies

1 Algemene bemerkingen

- [3] De Minaraad vraagt in kaart te brengen voor hoeveel vogelrijke gebieden er in de afgelopen jaren nu voorstellen voor bejaging ingediend zijn, en hoeveel van deze voorstellen wel of niet in consensus ingediend werden, zodat vastgesteld kan worden of de lokale belanghebbenden na verloop van tijd meer of minder consensus nastreven.
- [4] De effectiviteit van het instrument “consensusvoorstellen” om de schadelijke impact van de jacht te beperken of te vermijden in vogelrijke gebieden, is moeilijk in te schatten voor de Minaraad, zolang niet altijd betrouwbare en vergelijkbare cijfergegevens en cijferreeksen ter beschikking gesteld kunnen worden over de werkelijke populaties waterwildvogels in de vogelrijke gebieden. Zelfs als deze gegevens ter beschikking zouden staan, is de Minaraad niet echt geplaatst om te oordelen over de verenigbaarheid van de voorgestelde maatregelen met de goede staat van instandhouding van de te beschermen vogelsoorten in het gebied – vermits zoiets niet beantwoordt aan de samenstelling en de expertise van een strategische adviesraad.

Aansluitend hierbij wijst de Minaraad op het bepaalde in art. 6, §2, tweede lid, van het Jachtvoorwaardenbesluit: *“Als de vogelrijke gebieden overlappen met vogelrichtlijngebieden waarvoor er ook instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld, moeten die zones, perioden en maatregelen overeenstemmen of in overeenstemming gebracht worden met de instandhoudingsdoelstellingen die er gelden.”*. Deze bepaling zal in de toekomst aan relevantie winnen.

- [5] De Minaraad stelt vast dat de kwaliteit van de aanvraagdossiers sterk varieert en dat er veel vormfouten worden gemaakt. Daarom doet de Minaraad een oproep aan het ANB om de lokale WBE beter te begeleiden bij het indienen van (niet)-consensusvoorstellen.

2 Jacht in vogelrijk gebied “De Kuifeend”

2.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied

- [6] Het afgebakende vogelrijk gebied “De Kuifeend te Oorderen” is 642,95 ha groot en ligt middenin de lus van het rangeerstation “Antwerpen Noord” van de NMBS. Het wordt omringd door (haven)industrie, drukke wegen en de stortplaats “Hooge Maey”. De Kuifeend bestaat bijna uitsluitend uit kreek- en moerasgebieden. Het Europees Vogelrichtlijngebied BE2300222

“De Kuifeend en Blokkersdijk” maakt deel uit van het vogelrijk gebied. De wildbeheereenheid (WBE) die in het gebied actief is de WBE “Antwerpse Polders Noord” (WBE). Een heel uitgestrekte WBE qua werkingsgebied (15.247,47 ha), maar waarvan slechts een vijfde bejaagd wordt (3.277,46 ha). In het vogelrijk gebied is er slechts één jachtrevier actief, die 92 ha bejaagt.

De kreken, moerassen en graslanden gelden als rust- en foerageergebieden, maar ook als ruiplaatsen voor kraakeend en slobbeend.

In de bijlagen bij het dossier steekt een uitvergrootte situeringskaart van het vogelrijk gebied “De Kuifeend te Oorderen”, met de aanduiding van het bejaagde terrein en het Europese Vogelrichtlijngebied in de WBE.

2.2 Voorstel WBE

- [7] De WBE “De Kuifeend te Oorderen” geeft in zijn voorstel een beschrijving van het werkingsgebied (situering, biotoop, ligging vogelrijk gebied en de aanwezigheid van het Vogelrichtlijngebied) en de aanwezige jachtwildsoorten (vos, konijn, fazant en haas) en de vogelsoorten (kraakeend en slobbeend) die aanleiding geven tot de afbakening van het vogelrijk gebied.
- [8] De WBE stelt vervolgens voor om de jacht zoveel mogelijk te spreiden in tijd. Aangezien er maar één jachtrevier is in het gebied, zal de jacht slechts op 14,3% van het vogelrijk gebied plaatsvinden. De WBE geeft aan dat er op 15 oktober al een groot deel kraak- en slobbeenden in het gebied aanwezig zijn. Daarom is besloten om de jachtdagen te spreiden over een langere periode dan wettelijk verplicht. Dit moet de druk op de watervogelsoorten verlagen. De betrokken jachtrechthouder van de WBE zal zodoende acht jachtactiviteiten organiseren in dat afgebakende gebied tussen 15 oktober en 28/29 februari. De jacht zal enkel plaatsvinden in het weekend of op feestdagen na overleg met de natuurreserveaatbeheerder. Het is ook de bedoeling om gezamenlijk een kalender op te stellen, zodat een jachtdag nooit kan overlappen met een vogelrijkdag. Om voldoende rust voor de watervogels te garanderen, wordt afgesproken om na een jachtdag, twee à drie weken niet te jagen. Op die jachtdagen zal de WBE enkel met het geweer jagen op fazanthaan, haas, konijn en vos. Waterwild, patrijzen en fazanthen worden niet gestrekt. Het consensusvoorstel loopt van 15 oktober 2014 tot en met 28 februari 2019 (5 jaar).
- [9] Het dossier vermeldt – op basis van het voorgaande – nog uitdrukkelijk dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied gericht zijn op het behouden van de populatiegrootte en de aanwezigheid van een leefgebied voor de beschermde soorten.

2.3 Consensus

- [10] Het aanvraagdossier is ondertekend door de voorzitter en secretaris van de WBE, de onafhankelijke jachtrechthouder en een landbouwer. Het dossier bevat als bijlage het antwoord van Natuurpunt op het verzoek om zich met consensus achter deze voorstellen te scharen. De lokale vertegenwoordiger van Natuurpunt wenst het voorstel echter niet te ondertekenen. Als motivatie wordt verwezen naar de formele klacht van de HVV bij de Europese Commissie (DG Concurrentie) tegen de door Natuurpunt ontvangen aankoopsubsidies. Op de kwaliteit van het voorstel wordt niet ingegaan en er worden geen alternatieve voorstellen geformuleerd. In tegenstelling tot vijf jaar geleden, betreft het nu dus een niet-consensusvoorstel, aangezien enkel de landbouwsector het voorstel mee ondertekend heeft.

2.4 Eerdere aanbevelingen

- [11] De Minaraad adviseerde op 23 december 2008 al over de vorige aanvraag betreffende dit gebied. Toen werd het voorstel ingediend als een consensusvoorstel. De Raad stelde toen een aantal formele tekortkomingen (o.m. ontbrekende handtekeningen en foutieve organisatienamen) vast in het dossier, waardoor hij het niet wenselijk achtte om een positief advies te geven.

De Minaraad stelt vast dat het nu voorliggende dossier gelijkaardige formele onvolkomenheden vertoont: het niet vermelden van de naam van de lokale landbouworganisatie die de ondertekende landbouwer vertegenwoordigt en het niet ondertekenen van het consensusvoorstel zelf.

- [12] Een evaluatie van de geboekte resultaten tijdens de vorige periode (2008-2013) ontbreekt. Concrete cijfers om op objectieve manier in te schatten of het Vlaamse beleid inzake jacht in vogelrijk gebied lokaal tot positieve resultaten geleid heeft, ontbreken. Uit het e-mailverkeer valt wel af te leiden dat de samenwerking de voorbije jaren goed verlopen is en dat de verstandhouding tussen de jachtrechthouder en de conservator van het natuurreservaat "De Kuifeend" *"opportuun is"*.

2.5 Beoordeling en aanbevelingen

- [13] Het is voor de Raad onmogelijk om de eventuele impact van de voorgestelde jachtregeling in te schatten op de aanwezige faunapopulaties. De Minaraad beveelt wel aan om de vermelde gegevens in het dossier beter te onderbouwen met bronvermeldingen en het dossier in de toekomst te voorzien van evolutietabellen voor de beschreven soorten in het vogelrijk gebied.

Maar de Raad herhaalt de voornaamste opmerkingen uit het vorige advies betreffende de formele aspecten van het dossier, met name het ontbreken van handtekeningen op het consensusvoorstel en de onduidelijkheid over de landbouworganisatie die vertegenwoordigd wordt door de ondertekende landbouwer.

3 Jacht in vogelrijk gebied "Krekengebied" (WBE Twee Ambachten)

3.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied

[14] Het afgebakende vogelrijk gebied "Krekengebied" is 500,98 ha groot en bestaat bijna uitsluitend uit kreekgebieden. Het overlapt in belangrijke mate met het Vogelrichtlijngebied BE2301134 "Krekengebied" en strekt zich uit over twee wildbeheereenheden (WBE), waarvan de WBE "De Twee Ambachten" het kleinste deel in handen heeft. De WBE "De Twee Ambachten" is gelegen in het meest noordelijke deel van de provincie Oost-Vlaanderen en wordt getypeerd als poldergebied. Het vogelrijk gebied neemt 130,96 ha van het werkingsgebied van de WBE in beslag. De kreken en polders gelden als overwinteringsgebied voor ganzen (kol- en rietgans) en zwanen (kleine zwaan). Het gebied bevat ook heel wat rietkragen waarin fazanten en vossen zich ophouden.

In de bijlagen bij het dossier steekt een situeringskaart van het vogelrijk gebied "Krekengebied" in de WBE, ter illustratie.

3.2 Voorstel WBE

[15] De WBE "De Twee Ambachten" geeft in zijn voorstel een beschrijving van het werkingsgebied, de aanwezige jachtwildsoorten (vos, konijn, wilde eend, grauwe gans, Canadese gans, fazant en haas) en de vogelsoorten (kleine zwaan, kolgans en rietgans) die aanleiding geven tot de afbakening van het vogelrijk gebied.

[16] De WBE stelt vervolgens voor om de jacht te spreiden in tijd en ruimte. De vier betrokken jachtrechthouders van de WBE zullen vijf jachtactiviteiten organiseren in het vogelrijke gebied tussen 15 november en 28/29 februari. Voor de opening van het jachtseizoen stellen ze een schema op waarin telkens een minimale tussenperiode van tien dagen voorzien wordt tussen de verschillende jachtdagen om voldoende rust voor de watervogels te garanderen. Omdat de weersomstandigheden vooraf moeilijk in te schatten zijn, blijft de mogelijkheid open om het schema aan te passen tijdens het jachtseizoen. Jachtdagen worden ook verschoven wanneer grote groepen ganzen aanwezig blijken te zijn. De verschillende jachtdagen worden ver-

deeld onder de vier jachtrevieren met het oog op een maximale spreiding van de jachtactiviteiten in de ruimte. Zo wordt de jachtdag in een revier gevolgd door een jachtdag in de revier die het verst van de eerste revier gelegen is. Op die jachtdagen zullen ze uitsluitend "voor de voet" jagen op haas, vos, wilde eend en fazant. Dit doen ze met maximaal vijf geweren.

- [17] Bijkomend wensen de betrokken jachtrevieren in februari (week 5, 6 of 7) ook één gezamenlijke jachtdag op vos te organiseren om "*vat te kunnen krijgen op de vossenpopulatie*". Het is dan de bedoeling om "*met meerdere geweren en trackers*" grote delen van de rietkragen uit te kammen op vos.

3.3 Consensus

- [18] Het dossier bevat drie bijlagen, waaronder het e-mailverkeer met de vertegenwoordiger van de terreinbeherende vereniging, een niet ingevuld overzichtsschema van de jachtdagen en – zoals eerder al vermeld – een situeringskaart van het vogelrijke gebied "Krekengebied".
- [19] Het aanvraagdossier is ondertekend door de voorzitter van de WBE "De Twee Ambachten" en de vertegenwoordiger van de lokale landbouworganisatie (Landelijke Gilden). Maar de handtekeningen van de vier jachtrevieren en de vertegenwoordiger van de terreinbeherende vereniging ontbreken. Het gaat dus formeel gesproken om een niet-consensus dossier. De lokale vertegenwoordiger van Natuurpunt deelt mee de jagerij als een belangrijke partner in het buitengebied te beschouwen. Hij benadrukt dan ook dat de manier waarop de betrokken jachtrechthouders wensen te jagen niet het fundamentele struikelblok is, maar wel het feit dat de minister Natuurpunt "*bevoogdend probeert aan te stellen t.o.v. de jagerij.*" Door de jachtuitoefening "*afhankelijk te maken van de goedkeuring (goodwill) van de zijde van Natuurpunt*", ontstaat volgens hem "*een ongewenste situatie van afhankelijkheid*". Daarom vindt hij dat het aan de minister is om een beslissing te nemen.

3.4 Eerdere aanbevelingen

- [20] De Minaraad adviseerde op 24 juni 2010 al over dit dossier. Toen werd het ingediend als een niet-consensusvoorstel. In het advies volgde de Minaraad het gunstige advies van het ANB, weliswaar mits voorwaarden. Het huidige dossier verwijst niet naar dit advies. Het is evenmin mogelijk in te schatten op basis van het ingediende dossier of met elke voorwaarde rekening gehouden werd. Ten opzichte van het toen voorgelegde voorstel ziet de Minaraad trouwens maar weinig afwijkingen, op enkele cijfermatige gegevens na.

[21] Een evaluatie van de geboekte resultaten ontbreekt. Slechts één enkele keer wordt verwezen naar de resultaten van de voorbije drie werkingsjaren. In de inleiding van het voorstel tot jachtopenstelling in vogelrijk gebied wordt het volgende gemeld: *"Door een gebrek aan beheermaatregelen tussen 15 november en 28/29 februari tijdens de voorbije vijf jaar, merken we dat steeds meer vos in en rond de rietkragen voorkomen met onder andere als gevolg dat de stand van de verschillende kleinwildsoorten aanzienlijk is gedaald"*.

Concrete cijfers om deze uitspraak te staven ontbreken echter. Hierdoor is het moeilijk om op objectieve manier in te schatten of het Vlaamse beleid inzake jacht in vogelrijk gebied lokaal tot positieve resultaten leidt.

3.5 Beoordeling en aanbevelingen

[22] Op zich genomen beoordeelt de Minaraad het door de WBE opgemaakte dossier qua inhoud plausibel. Hij herhaalt echter zijn opmerkingen uit het vorige advies. Voor de Raad is het onmogelijk om de eventuele impact van de voorgestelde jachtregeling in te schatten op de aanwezige faunapopulaties. Hij gaat er evenwel van uit dat de geplande bijkomende vossenjacht in februari een significante verstoring met zich mee kan brengen (o.a. door *"het uitkammen van rietkragen"*). Om deze reden vraagt de Minaraad dat de lokale betrokkenen ten alle tijde genoeg aandacht besteden aan de verstoring gevoeligheid in die periode. Verstoring moet zo veel mogelijk vermeden worden. Algemeen dient er ook zeker voldoende rekening gehouden te worden met de kwetsbaarheid en de belangrijkheid van het gebied als overwinteringsplaats voor internationaal beschermingswaardige vogelsoorten.

De Minaraad beveelt ook aan om de vermelde gegevens in het dossier met bronvermeldingen beter te onderbouwen, meer informatie te verschaffen over het aanwezige Vogelrichtlijngebied en over de evolutie van de beschreven soorten in het vogelrijk gebied.

Ten slotte vraagt hij ook dat de betrokken jachtrechthouders het voorstel zouden ondertekenen.

4 Jacht in vogelrijk gebied "Krekengebied" (WBE Generale Vrije polders)

4.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied

[23] Het afgebakende vogelrijk gebied "Krekengebied" is 500,98 ha groot en bestaat bijna uitsluitend uit kreekgebieden. Het overlapt in belangrijke ma-

te met het Vogelrichtlijngebied BE2301134 "Krekengebied" en strekt zich uit over twee wildbeheereenheden (WBE) , waarvan de WBE "Generale Vrije Polders" het grootste deel in handen heeft. De WBE "Generale Vrije Polders" is gelegen in het noordelijke deel van de provincie Oost-Vlaanderen en wordt getypeerd als poldergebied. Het vogelrijk gebied neemt 338,49 ha van het werkingsgebied van de WBE in beslag. Daarvan wordt 301,97 ha bejaagd. De kreken en polders gelden als overwinteringsgebied voor ganzen en zwanen. Het gebied bevat ook heel wat rietkragen waarin fazanten en vossen zich ophouden.

In de bijlagen bij het dossier steekt een overzichtskaart van het vogelrijk gebied in de WBE, ter illustratie.

4.2 Voorstel WBE

- [24] De WBE "Generale Vrije Polders" geeft in zijn voorstel een beschrijving van het werkingsgebied, de aanwezige jachtwildsoorten (vos, konijn, wilde eend, grauwe gans, Canadese gans, fazant en haas) en de vogelsoorten (kleine zwaan, kolgans en rietgans) die aanleiding geven tot de afbakening van het vogelrijk gebied.
- [25] De WBE stelt vervolgens voor om de jacht te spreiden in tijd en ruimte. Dit houdt onder meer een uitbreiding in van de "sperperiode" naar 1 november toe omdat de trekvogels al voor 15 november aankomen in het gebied. In die periode zal de WBE de jacht beperken tot 100 geweedagen. In het vogelrijke gebied zullen de elf betrokken jachtrevieren 22 jachtdagen organiseren tussen 1 november en 28 februari. Elk jachtgebied kan maximaal beschikken over vier van deze 22 jachtdagen, met een verplichte tussenliggende rustperiode van minstens tien dagen. Op basis hiervan wordt er een jachtkalender opgesteld. Een jachtdag wordt steeds geconcentreerd op één jachtterrein waar vogelrijk gebied voorkomt. Hierdoor kan slechts één jachtrechthouder tegelijk in vogelrijk gebied jagen. Als compensatie voor de jacht in dit gebied, stelt de WBE voor om in een bufferzone van 100 meter rond het hele vogelrijk gebied en de aanwezige natuurreservaten binnen de WBE geen jacht toe te staan op die 22 jachtdagen. Bij vorst of barre weersomstandigheden of bij onvoorziene omstandigheden zullen de afgesproken jachtdagen niet plaatsvinden of opgeschort worden binnen vogelrijk gebied. Bij opschorting blijven de bufferzones gelden en worden er nieuwe afspraken gemaakt. Wanneer de kreken en rietkragen dichtvriezen, worden de wettelijk voorziene bufferzones van 100 meter uitgebreid tot 200 meter over het hele jachtgebied van de WBE.
- [26] Bijkomend wensen de betrokken jachtrevieren in de eerste week (of tweede week indien de weersomstandigheden dermate slecht zijn) van februari

één gezamenlijke jachtdag op vos te organiseren over de hele WBE om “de kleinwild populatie optimaal te kunnen beschermen en beheren”.

4.3 Consensus

- [27] Het aanvraagdossier is ondertekend door de elf jachtrevieren, de voorzitter van de WBE en de vertegenwoordiger van de lokale landbouworganisatie. Het recente e-mailverkeer met de betrokken lokale vertegenwoordigers van zowel de lokale landbouw- als de lokale natuurorganisatie werd als bijlage toegevoegd aan het dossier, net als het standpunt uit 2009 van de lokale vertegenwoordiger van Natuurpunt bij het vorige niet-consensusvoorstel. De problematiek is dezelfde als deze van het dossier onder hoofdstuk 3 van dit advies.

4.4 Eerdere aanbevelingen

- [28] De Minaraad adviseerde reeds tweemaal over het niet-consensusvoorstel van de WBE Generale Vrije Polders: op 12 maart 2009 en op 17 december 2009. In het laatste advies kon de Minaraad zich in beginsel verenigen met de gedane voorstellen. Het huidige dossier verwijst niet naar dit advies. Ten opzichte van het toen voorgelegde voorstel ziet de Minaraad weinig afwijkingen, op enkele cijfermatige gegevens na.

- [29] Een evaluatie van de geboekte resultaten ontbreekt. Slechts tweemaal wordt verwezen naar de resultaten van de voorbije vier werkingsjaren. In de begeleidende brief van de WBE-voorzitter staat dat *“het dossier van de voorbije jaren [...] zeer goed is opgevolgd door de betrokken leden”*. In de inleiding van het voorstel tot jachtopenstelling in vogelrijk gebied wordt het volgende gemeld: *“Door een gebrek aan beheermaatregelen tussen 15 november en 14 februari tijdens de voorbije vijf jaar, merken we een toename van de fazantenhaan op. Deze vertonen sterk territoriaal gedrag, waardoor de kwaliteit van onze populatie fazanten aanzienlijk achteruit gaat”*.

Concrete cijfers om deze uitspraken te staven ontbreken echter. Hierdoor is het moeilijk om op objectieve manier in te schatten of het Vlaamse beleid inzake jacht in vogelrijk gebied lokaal tot positieve resultaten leidt.

4.5 Beoordeling en aanbevelingen

- [30] Op zich genomen beoordeelt de Minaraad het door de WBE opgemaakte voorstel qua inhoud plausibel. Het is voor de Raad onmogelijk om de mogelijke impact van de voorgestelde jachtregelgeving in te schatten op de aanwezige faunapopulaties.

De Minaraad beveelt wel aan om de vermelde gegevens in het dossier met bronvermeldingen beter te onderbouwen, meer informatie te verschaffen over het aanwezige Vogelrichtlijngebied en over de evolutie van de beschreven soorten in het vogelrijk gebied.

5 Jacht in vogelrijk gebied “IJzervalleien”

5.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied

[31] Het afgebakende vogelrijk gebied “IJzervalleien” is één van de belangrijkste watervogelgebieden in Vlaanderen. Soms worden er tot meer dan 50.000 eenden en ganzen geteld. Belangrijke deelgebieden zijn het Blankaartnatuureservaat, het waterspaarbekken, de IJzerbroeken en de vallei van de Handzamevaart. Het afgebakende vogelrijke gebied komt overeen met de grenzen van het Vogelrichtlijngebied en is 5136 ha groot. Het gebied is van internationaal belang voor Kolgans, Smient, Wintertaling, Pijlstaart en Slobeend.

De WBE “IJzervalleien vzw” is actief in het vogelrijk gebied. Aangezien er met negen zones gewerkt wordt in het aanvraagdossier, vermoedt de Raad dat er negen jachtrechthouders zijn in het vogelrijk gebied. Meer duiding over het werkingsgebied, de jachtwildsoorten, de betrokken oppervlaktes (ha) en het Europese Vogelrichtlijngebied ontbreken.

In de bijlagen bij het dossier steekt een overzichtskaart van het vogelrijk gebied in de WBE, met de aangeduide zones erop gemarkeerd, ter illustratie.

5.2 Voorstel WBE

[32] De WBE “IJzervalleien vzw” geeft in zijn consensusvoorstel weinig tot geen informatie over het werkingsgebied. Hij bevestigt wel het uitgangspunt dat de jacht voor het grootste deel van het vogelrichtlijngebied sluit op 15 november. Het is vooral buiten de laaggelegen en overstroombare valleigraslanden, die ‘s winters intensief benut worden door overwinterende wateren waadvogels, dat de WBE gebieden voorstelt om de reguliere jacht na 15 november te verlengen. Het betreft in hoofdzaak akkers of kleine bosjes die voor overwinterende watervogels van minder belang zijn.

[33] De jachtrechthouders engageren zich ertoe om de jacht tijdelijk te staken als er toch grote concentraties watervogels aanwezig zouden zijn in of vlakbij deze zones (bv. bij van forse overstromingen).

[34] Het vogelrijk gebied wordt verdeeld in negen zones. Voor elke zone wordt vervolgens de verlenging van de reguliere jacht in de tijd aangeduid (bv.

zone 1 beperkt tot 1 december) en waar nodig gespecificeerd om welke wildsoort het gaat (bv. zone 3, 5 en 6). In zone 4 wordt rekening gehouden met een rustzone van 200 meter. De jacht wordt dus waar mogelijk gespreid in de ruimte en in de tijd.

5.3 Consensus

[35] Het consensusvoorstel is ondertekend door de voorzitter van de WBE, de conservator van de lokale terreinbeherende organisatie (Natuurpunt De Blankaart), het ANB en de vertegenwoordigers van de lokale landbouworganisaties (Boerenbond en Algemeen Boerensyndicaat). De betrokken jachtrevieren hebben het consensusvoorstel niet ondertekend. Het aanvraagformulier voor jacht in vogelrijk gebied ontbreekt en is bijgevolg evenmin ondertekend door alle partijen.

Aangezien alle betrokken stakeholders akkoord lijken te gaan met het voorstel van de WBE, betreft het hier een consensusvoorstel.

5.4 Eerdere aanbevelingen

[36] De Minaraad bracht in het verleden nog geen advies uit over het consensusvoorstel ter beoefening van de jacht in het vogelrijk gebied "IJzervalleien".

Hoewel het om een verlenging van een bestaande consensus gaat, bevat het dossier geen evaluatie van de impact van de jacht in het vogelrijke gebied. Hierdoor is het onmogelijk uit te maken in welke mate de watervogelsoorten en ander soorten verstoord werden door de jacht in vogelrijk gebied.

5.5 Beoordeling en aanbevelingen

[37] Het gegeven dat alle betrokkenen tot een akkoord gekomen zijn, is positief. Vormelijk voldoet het dossier echter niet aan de vereisten (ontbrekend formulier en handtekeningen). Het dossier zelf is ook heel karig uitgewerkt en bestaat de facto enkel uit het beknopte consensusvoorstel en een opsomming van de zonerings. Daarom beveelt de Minaraad aan om in de toekomst meer informatie te verschaffen over het werkingsgebied van de WBE, de opsomming van de jachtwildsoorten, concrete oppervlaktematige overlap in het vogelrijk gebied en het aanwezige Europese Vogelrichtlijngebied. Dit vereenvoudigt de toekomstige beoordeling en advisering.

Elke vorm van evaluatie van de voorbije periode ontbreekt zodat de eventuele positieve impact van het gevoerde consensusbeleid niet af te leiden valt. De Minaraad vindt het consensusvoorstel overigens vrij beperkt.

Rekening houdend met al de voorgaande bemerkingen, brengt de Minaraad een positief advies uit, op voorwaarde dat het dossier vormelijk in orde gebracht wordt en het aanvraagdossier in de toekomst beter uitgewerkt wordt met achtergrondinformatie.

6 Jacht in vogelrijk gebied “Het Molsbroek”

6.1 Situering en beschrijving vogelrijk gebied

[38] Het afgebakende vogelrijk gebied “Het Molsbroek” ligt ten oosten van de stad Lokeren. De exacte grootte van het gebied wordt niet verduidelijkt in het dossier. Het Molsbroek bestaat bijna uitsluitend uit waterputten, moerassen, akkers en weilanden. Het Europees Vogelrichtlijngebied BE 2301235 “Durme en de Middenloop van de Schelde” overlapt met het vogelrijk gebied. De wildbeheereenheid (WBE) die in het gebied actief is de WBE “Durmevallei vzw”. In het vogelrijk gebied wordt gejaagd door twee jachtrechthouders. Het is niet duidelijk op hoeveel ha vogelrijk gebied er effectief gejaagd wordt.

Het gebied staat gekend als rust- en foerageergebieden voor smient, wintertaling, wilde eend en slobbeend. De landbouwsector uit evenwel zijn bezorgdheid over de schade aan landbouwgewassen en over door vogels overdraagbare ziektes zoals botulisme en vogelpest.

In de bijlagen bij het dossier steekt een cartografische kaart van Lokeren die de grenzen van het vogelrijk gebied, de scheidingslijn tussen zone 1 en 2, de grenzen van de jachtplannen van de betrokken jachtrevieren en de rust- en foerageervluchten illustreren. Daarnaast heeft de WBE ook een kaart toegevoegd die het Europees Vogelrichtlijngebied aanduidt (zonder enige toelichting) en een overzicht van de diverse beschermingsstaten en natuureservaten in het vogelrijk gebied.

6.2 Voorstel WBE

[39] De WBE “Durmevallei vzw” geeft in zijn consensusvoorstel weinig tot geen informatie over het werkingsgebied. Daarvoor verwijst de wildbeheereenheid naar de bijgeleverde bijlagen over de watervogel- en jachtwildsoorten in het gebied. Daaruit blijkt dat het vogelrijk gebied een belangrijke foerageer- en rustzone is voor watervogelsoorten.

[40] De jacht wordt waar mogelijk gespreid in de ruimte, niet in de tijd. Zo wordt het vogelrijk gebied verdeeld in twee zones. In zone 1 mag niet gejaagd worden met het geweer (zowel bij gewone jacht, bijzondere jacht als bij bestrijding). In zone 2 wordt er niet gejaagd op wilde eend en smient.

Voor het overige jachtwild gelden de reguliere jachtopeningstijden. Tot bijzondere bejaging van smient en wilde eend zal er pas overgegaan worden na overleg met de vzw Durme.

- [41] Problemen met grof wild stellen zich vooralsnog niet. Mocht dit ooit het geval zijn, wordt voor zone 1 een eventuele bejaging afgesproken na samenspraak met alle partners, terwijl in zone 2 de gewone jachtopeningstijden zouden gelden.
- [42] Het consensusvoorstel loopt van 15 augustus 2013 tot en met 30 juni 2018 (5 jaar).

6.3 Consensus

- [43] Het aanvraagformulier en het consensusvoorstel zijn ondertekend door de twee jachtrevieren, de voorzitter van de WBE, de coördinator van de lokale terreinbeherende organisatie (vzw Durme), het ANB (Oost-Vlaanderen) en de vertegenwoordiger van de lokale landbouworganisatie (Landbouwwaad Waasmunster).

Aangezien alle betrokken stakeholders akkoord gaan met het voorstel van de WBE, betreft het hier een consensusvoorstel.

6.4 Eerdere aanbevelingen

- [44] De Minaraad adviseerde op 29 oktober 2009 al over dit dossier. Ook toen, betrof het een consensusvoorstel met alle betrokken partijen. De Raad stond positief tegenover het voorstel maar kondigde een grondiger doorlichting aan bij een nieuwe aanvraag. Het huidige dossier verwijst niet naar dit advies.
- [45] In de toelichtingsnota verklaren alle partijen dat het consensusvoorstel van de vorige periode (2008-2013) goed was en door iedereen gerespecteerd werd. Concrete cijfers om op objectieve manier in te schatten of het Vlaamse beleid inzake jacht in vogelrijk gebied lokaal tot positieve resultaten geleid heeft, steken in bijlage 1. Daar worden de telstatistieken van INBO vermeld van 2000-2013. Voor sommige watervogelsoorten lijkt er een daling op te treden (bv. tafeleend), voor andere een stijging (bv. wintertaling). Het resultaat is dus niet eenduidig. De WBE voegt er daarom aan toe dat het tellen moeilijk verloopt door de dichte begroeiing. De telling van de wilde eenden zou op basis van het opvliegen bij avondschemering vrij accuraat gebeuren, maar *"voor de overige soorten is dit vaak moeilijker"*. De WBE Durmevallei vzw stelt dat *"speciale tellingen met nachtkijker, alsook losse waarnemingen buiten de officiële midmaandelijke teldagen bevestigen dat de werkelijke aantallen hoger zijn dan deze vermeld in de meegeleverde tabellen."*

6.5 Beoordeling en aanbevelingen

[46] Het gegeven dat alle betrokkenen tot een akkoord gekomen zijn, is positief. Ook vormelijk voldoet het dossier aan de vereisten. Niettemin vindt de Minaraad het consensusvoorstel vrij beperkt. Het dossier zelf is ook vrij karig uitgewerkt op het vlak van gebiedsbeschrijving. Daarom beveelt de Minaraad aan om in de toekomst meer informatie te verschaffen over het werkingsgebied van de WBE, de concrete oppervlakte-matige overlap in het vogelrijk gebied en het aanwezige Europese Vogelrichtlijngebied. Dit vereenvoudigt de beoordeling en advisering. De toevoeging van de watervogeltellingen is wel een pluspunt. Hieruit kan de positieve impact van het gevoerde consensusbeleid evenwel niet afgeleid worden.

Rekening houdend met al de voorgaande bemerkingen, brengt de Minaraad een positief advies uit over het toelaten van de jacht in het vogelrijk gebied "Het Molsbroek".

Algemene conclusie

Appreciatie dossiers	NvT
Status advies	unaniem
Onthoudingen	NvT
